GAZETA KRAKOWSKA

Nro 86.

Z KRAKOWA DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Petersburga d. 19 Września d. k.

(Z Gazety Petersburgskiey.)

Wielkiey uroczystości obrząd Chrztu świętego jey Cesarskiey Wysokości, nowo narodzoney Wielkiey Xiężniczki, Olgi Mikołaiewny, dopełnił się we środę d. 13 b. m. w pałacu Taurydzkim, w sposobie następuiącym:

Za poprzedniczem obwieszczeniem zgromadziły się do pomienionego pałacu wszystkie znakomite oboiey płci Osoby i Posłowie zagraniczni, o godzinie 10tey z rana. Damy były w ubiorach Ruskich, a Kawalerowie w galowych.

Tymczasem nowonarodzona Wielka Xiężniczka z pałacu swoiego przywieziona do Taurydzkiego, przez Damę Stanu Xiężnę Wołkońską w karecie, w towarzystwie Urzędników Dworu Jch Cesarskich Wysokości, i przeniesiona do wewnętrznych pokoiów Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jmci Maryi Federowny.

Kiedy wszystko było przygotowanem do udania się do Kościoła, wtedy Jch Cesarskim Mościom doniósł o tem Marszałek Dworu, i po odebraniu rozkazów zaczęło się iście do Kościoła w następuiącym porządku.

1) Dworu Jego Cesarskiey Mości furyerowie dworu i kamerfuryerowie, po parze.

2) Mistrz Obrzędów i Wielki Mistrz Obrzędów.

3) Dworu Jego Cesarskiey Mości Kamerjunkrowie, Szambelani i Kawalerowie Dworu, po parze, młodsi na przodzie.

4) Pierwsi Urzędnicy Dworu, po parze, młodsi na przodzie.

5) Nayiaśnieysze Cesarzowe, Jeymoście, maiąc przed Sobą opodal W. Podkomorzego.

6) Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiąże Jmć Mikołay Pawłowicz.

7) Wysokie nowonarodzone dziecię, niesione przez Damę Stanu, Xiężnę A. N. Wołkońską. Po bokach iey szli, przytrzymuiąc poduszkę i pokrycie, Rzeczywisty Radca tayny Xiąże Kurakin, i Jenerał piechoty Xiąże Łobanów Rostowski.

8) Xiężna Wirtembergska Antonina i Xiężniczka Maryia.

9) Damy Stanu, Kamer-Freyleiny, a za niemi dalsze oboiey płci osoby.

Przed Naywyższem wyyściem Posłowie zagraniczni, uszykowani w Kościele przez Wielkiego Mistrza Obrzędów, w mieyscu dla nich przyzwoitem, a Poseł Pruski opodal od Nayiaśnieyszey

Cesarzowey Jmci Maryi Federowny.

Przy weyściu do Kościoła Nayiaśnieysze Cesarzowe Jeymoście spotkane były przez Metropolitę i znakomite Duchowieństwo z krzyżem i wodą święconą. Potem zaczęły się święte obrzędy Chrztu, które sprawował Kapelan Nayiaśnieyszych Cesarstwa Jchmość soborem. Rodzicami chrzestnemi byli: Nayiaśnieysza Cesarzowa Jmć Maryia Federowna; Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski i Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć. — Na czas chrztu świętego, Jego Cesarska Wysokość Wielki Xże Jmć Mikołay Pawłowicz, wyszedł z Kościoła do bliskiego pokoiu, gdzie się zabawił do iego skończenia; a potem powrócił do Kościoła.

Po skończeniu Chrztu świętego zaśpiewano: *Ciebie Boże Chwalemy!* wśród wystrzału 201 razy z dział twierdzy Petersburgskiey i wśród odgłosu dzwonów we wszystkich Kościołach.

Potem zaczęła się Msza święta, którą odprawiał Metropolita Nowgorodzki i Petersburgski. Podczas niey w czasie należytym, Nayiaśnieysza Cesarzowa Jmć, przyniosła Wysoko nowonarodzoną do uczęstnictwa Nayświętszych Taiemnic Pańskich, po bokach maiąc tych, którzy przytrzymywali poduszkę. Po dopełnieniu Nayświętszego uczestnictwa, w czasie śpiewu: *Niech się napełnią usta nasze,* podany został Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jmci Maryi Federownie, na złotey tacy Order, który raczyła włożyć na Wysoką nowonarodzoną. — Znaki orderu podawał w niebytności Kanclerza Orderów Rossyyskich, zastępuiący iego mieysce, Xże Alexy Borysowicz Kurakin.

Z Kościoła Nayiaśnieysza Cesarzowa raczyła powrócić w tymże porządku do wewnętrznych pokoiów; a nowo ochrzczone dziecię odwieziono do pałacu, do Wysokich Swoich Rodziców.

Tego dnia u Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jmci, w pałacu Taurytkim był obiad, na który zaproszono: Damy Stanu, Freyleiny i dalsze znakomite osoby płci oboiey. — Do stołu grała muzyka, a podczas spełnianego zdrowia z twierdzy Petersburgskiey dały się słyszeć wystrzały działowe, mianowicie: 1) Zdrowie Wysoko nowonarodzonego dziecięcia, 31 wystrzałów. 2) Nayiaśnieyszych Cesarzowych, Nayiaśnieyszego Króla Jmc Pruskiego i Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci, 51 wystrzałów. 3) Wielkiego Xcia Mikołaia Pawłowicza i Wielkiey Xiężny Alexandry Federowny, 31 wystrzałów. 4) Całego Nayiaśnieyszego Domu Cesarskiego, 31 wystrzałów. 5) Duchowieństwa i wszystkich wiernych poddanych, 21 wystrzałów.

Kubki przy tey okoliczności podawali: Nayiaśnieyszym Cesarzowym Wielki Podczaszy, N. Wielkiemu Xciu Jmci Marszałek Jego Dworu, a Xiężnie Wirtembergskiey i Xiężniczce, Szambelani. — Wieczorem całe miasto było oświecone.

Z Paryża d. 9 Października.

Wczoray po Mszy S. Hr. Cassa Jurio, pełnomocny Minister N. Króla Hiszpańskiego, miał zaszczyt na prywatnem posłuchaniu pożegnać N. Króla naszego. Rzeczony Hrabia nie wyiedzie wszelako zaraz do Hiszpanii, ale zabawi przez zimę w Paryżu. Nowy Hiszpański Poseł, Xże San Lorenzo, oddał razem wierzytelny swoy list. Podczas posłuchania miał na sobie mundur pułkownika milicyi Hiszpańskiey. O godzinie 1 z południa zagraniczni posłowie złożyli J. K. Mci swo-

ie uszanowanie. Monarcha nie iest zupełnie zdrowy i dla tego nie wyieżdza, ale niemniey o godzinie 2 pracował z prezesem rady Ministrów.

Monitor pisze wprawdzie o posłuchaniu pożegniania Hr. Casa Irujo, ale nie wspomina o wstępnem posłuchaniu iego następcy.

Baron Maltzahn stawiony wczoray został przed J. K. Mcią iako sprawuiący interessa Pruskie podczas niebytności Posła Hr. Goltz.

Deputowani Foy, Keratry i Lafitte zanieśli do Ministra sprawiedliwości zaskarżenie przeciw Jeneralnemu prokuratowi Mangin za spotwarzenie ich w sprawie Bertona.

Na list z Wiednia w iednym z naszych pism ogłoszonym, który zawiera: " Francyia, oprócz Ministra spraw zagranicznych, miec będzie na Kongresie w Weronie 6 posłów, PP. de la Ferronas de Caraman, de Rayneval, de Serre, de la Tour du Pin i Chateaubriand, a może i P. Pasquier, lecz na własny koszt," odpowiada dziennik Sporów: " Francuzcy Posłowie i Ministrowie towarzyszą tylko przez uszanowanie Monarchom na Kongres do Werony, ale nie maią żadnych pełnomocnictw do należenia do obrad. Mieć tylko będziemy iak w Laybach trzech upoważnionych Ministrów, PP. de la Ferronays, Chateaubriand i de Caramen. Minister nasz spraw zagranicznych Vicehrabia Montmorency ma także pełnomocnictwo, ale poty tylko znaydować się będzie na naradach, poki w Weronie bawić będzie.,,

Od zniesienia lazaretu kwarantanny powiększa się codziennie na granicy naszey liczba przeciwnych konstytucyi wychodniów Hiszpańskich z wyższego i niższego (ale żadnego z średniego) stanu. — Przybyli do Baiony Franciszkanie zdiąć musieli habity i świeckie zawdziać suknie. — Woyska składaiące obserwacyyny korpus na granicy maią polepszony żołd, co niektórzy nazywaia postawieniem ich na stopie woienney.

Od kilku dni przybyło tu 6 gonców do rożnych tuteyszych domów kupieckich. Wczoray Dom Ardouin i Hubbard odebrał doniesienie, iż Rząd Hiszpański przeniósł od tego domu podane propozycyie względem pożyczki 200 mill. realów (50 mill. Fr.) nad propozycyie Domu Rotschilda. Ardouin wysłał zaraz iednego gońca do Amsterdamu, a drugiego do Londynu.

P. Santa Ro (zbiegły Piemończyk) przeiechał wczoray za wyższym pozwoleniem przez Paryż, dla udania się do Anglii, o co sam miał prosić.

Przybyli na powrót z Anglii Pułkownicy Fabvier i Dentzel zostali uwięzionemi.

Nowy Rossyyski Poseł przy Zjednoczonych Stanach, Baron Thul, odpłynął z Hawru do połnocney Ameryki.

Listy z Rzymu donoszą, że Pani Bonaparte, matka Napoleona śmiertelnie iest chora, i że iey syn Ludwik nagle z W. Xięstwa Toskańskiego przywołany został.

Wyszło tu pisemko: "P. de Villele, prezes rady Ministrów," które wiele czyni wrażenia. Zapełnione nim są liberalne pisma, a Ministrowskie mienią go bydź dziełem liberalistów. Jedno z ostatnich wyraża: że P. Villele odpowie na nie i poszle autorowi baykę o kogucie i lisie.

Podług doniesień z Poitiers Jenerał

Bertona poniósł d. 6 b. m. o godzinie 11 przed południem wymierzoną dla siebie karę. Wiadomość o odrzuceniu kassacyi wyroku nadeszła tam tegdż dnia o godzinie 2 z północy i skazani wezwanemi zaraz zostali do gotowania się na śmierć. Dwóch Xięży przybyło do nich. Berton nie przyiął ich pomocy; Caffé, leżąc w łóżku, zdawał się z uwagą słuchać ich napomnień, gdy nagle oczy zamknął. Tu dopiero postrzeżono, iż lancetem, którego niewiadomo iak dostał, przerznął sobie arteryią udową. Przedsięwzięto zaraz środki, aby zapobiedz samobóystwu reszty skazanych. Gdy wybiła ostatnia godzina Bertona i na plac stracenia przybył, wszedł lubo wybladły, iednak z odwagą na rusztowanie, i przy okrzyku: niech żyie Francyia! niech żyie wolność! poddał pod topór głowę. Jaglin i Saugé zostali stósownie do wyroku pod strażą do Thouars poprowadzonemi, gdzie wczoray śmierć ponieśli.

Spólnicy Carona, Rogier i Dublar, przybyli d. 3 b. m. do Kolmar, gdzie sądzonemi będą.

Z Baiony d. 3 Października.

Główna kwatera 11tey woyskowey dywizyi odebrała rozkaz przeniesienia się tu iak nayśpieszniey. Przybydź ma d. 7. Przybędzie tu także 8 bryk z działami, lawetami i t. d.

Poczta z Madrytu przy zasłonie piechoty spóźnia się o ieden tylko dzień.

Podług doniesień w nagranicznych prowincyiach mało znayduie się woyska wiary; wszystkie połączyły się w Katalonii i Arragonii. Woyska narodowe ożywione są niestety naylepszym duchem i codziennie się pomnażaią. Zresztą w nagranicznych prowincyiach panuie spokoyność i rozstawione po drogach woyska zapewniaią bezpieczny przeiazd. — Podług listu z Oleron opanował Mina Cervera i przedsięwziął surowe środki przeciw nieprzyiaciołom konstytucyi.

Od granic Hiszpańskich d. 29 Września.

W tey chwili dowiaduiemy się, iż Tarragona z znacznemi zapasami dostała się w moc woyska wiary. Korpus tego woyska oblegaiący Lerida, gdzie znaydzie się Mina, otrzymać miał z Nawarry posiłki i spodziewa się, że Mina będzie musiał w krótce się poddać. (Zobacz artykuł z Madrytu.)

Krolowa Hiszpańska ciągle ieszcze iest słaba.

W Urgel znayduie się do 500 jeńców konstytucyynego woyska. *(Echo du Midi.)*

O zwycięztwie Barona Eroles, dowodcy woyska wiary, nad konstytucyynem woyskiem pod Pułkownikiem Tabuenca ciągle ieszcze rozchodzą się sprzeczne wieści.

Rejencyia Urgelska trudni się utworzeniem wyborowego bataiionu z wszystkich woysk.

Trzy prowincyie Biskai zupełnie są spokoyne. Patros i znany Jauregui przybyli d. 18 b. m. do St. Sebastian i łącznie z władzami poczynili tam potrzebne do obrony środki.

Zabala założył w Archavaleda komorę i wybierał na rzecz woyska wiary drugie cło od idących z Francyi towarów; lecz woyska konstytucyyne odparły go wraz z całą komorą.

Z Madrytu d. 23 Września.

Poczty z Francyi, Nawarry, Biskai, Asturyi i Andaluzyi zatrzymali znowu fakcyioniści, a tak zostaiemy ztamtąd

bez wiadomości.

W całey Galicyi oczekuią w krótce wybuchnienia rokoszu i miasta St. Jacób, Tuy, Orense, Lorca, &c. znayduią się w nader burzliwym stanie. (Dzien: Sporów.)

W prowincyi Leon wydały władze mnostwo odezw wzywaiących młodzież do chwytania broni przeciw fakcyionistom.

Wszystkie pisma tuteysze głoszą, iż Jenerał Mina d. 13 b. m. na czele 5000 ludzi i z 12 działami wyruszył z Leridy i woysko wiary wszędzie przed nim ucieka.

Prefekt Toledy doniosł Rządowi, iż oddział milicyi uderzył na bandę Mnicha Anatasio Garcia.

P. Demetry O'Dali obiął wczoray dowodztwo w Madrycie i prowincyi tuteyszey.

Municypalność tuteysza da iutro dla osady 7. Lipca i poźniey weszłych tu woysk patryiotyczny bankiet. Stoły dla 9000 osób zastawione zostaną wzdłuż Prado. Osada zgromadzi się na placu konstytucyynym i przeciągnie około kamienia konstytucyynego. Po ukończonym bankiecie rozpocznie się bal publiczny. Całe miasto będzie oświecone. Okrzyk tylko: niech żyią bohaterowie d. 7go Lipca! mieć ma mieysce. Proszono Krola, aby raczył z Xiążętami obecnością swoią ten bankiet zaszczycić.

Minister woienny wysłał w tey chwili kilku ordynansowych officerów gońcami do Arragonii i Nawarry. Powieść oni mieli tamteyszym dowodcom rozkaz aby niezwłocznie wysłali po 2000 ludzi do korpusu Jenerała Miny.

— *D. 2 Października.* —

Wczoray odbyło się przygotowawcze posiedzenie nadzwyczaynych Stanów, na którym wyznaczony został komitet do zprawdzenia pełnomocnictw. Wybor padł na gorliwych patryiotów, z czego wnieść można, na którey stronie będzie większość. Przypuszczono 7 nowych deputowanych, pomiędzy któremi znayduią się z wyspy Kuba i wysp Filipińskich. Jutro obranemi będą prezes i sekretarze. Dotąd prezyduie Prezes nieustaiącey deputacyi, P. Valdies. Wczoraysze posiedzenie zaczęło się o godzinie 11 przed południem. Prezyduiący zagaił go następuiącą mową:

"Mci Panowie? Nieustaiąca deputacyia Stanów cieszy się z wszystkiemi dobremi Hiszpanami z połączenia w świąteni ustaw z Reprezentantami narodu, dla zapewnienia nieśmiertelnego trymfu publiczney wolności. Król zwołał nadzwyczayne Stany z wiadomych wam przyczyn, i okazał przez to niezaprzeczenie, iż utwierdzić chce świętą naszą konstytucyią i niepodległość narodu. Są to dostateczne powody dla wielkiego narodu, którego reprezentantami iesteśmy, do podwoienia swey miłości i uszanowania ku J. K. Mci, a dla deputowanych do dopełnienia świętych swoich obowiązków. — Nieprzyiaciele wolności, rozsiewaiąc pomiędzy nami niezgodę, usiłowali na nas z nienacka uderzyć. Od kilku miesięcy daremne były ich zamachy, udało im się iednak ściągnąć na nas klęski, o których deputacyia zda wam sprawę. Przekonali nas razem dowodnie, iż większość Hiszpanów woli raczey umrzeć, niżeli swoią wolność i konstytucyynego Króla utracić. —— Poprzednicy nasi zostawili nam wielkie przykłady pracy i mądrości. Ciągniymyż daley ich prace; zabezpieczmy na niewzruszonych podstawach szczęście narodu i

prawa obywatelskie, a natężenia stronników despotyzmu w nic się obrocą. Jedność, odwaga, stałość i mądrość zdobią oddawna charakter narodu. Do was należy śmiałą ręką uprzątnąć zachodzące ieszcze trudności i zasłużyć na szacunek współziomków.,, — Na pierwszem tem posiedzeniu znaydowało się 114 deputowanych.

Pułkownik Freire d'Andrada przybył tu z Lizbony, dla zastąpienia w sprawowaniu interessów Pułkownika Castro de Pereira. Mówią, iż upoważniony iest do zawarcia traktatu przymierza między Portugaliią i Hiszpaniią.

Uroczystość d. 24 Września odbyła się bez naymnieyszey zdrożności. Król nie znaydował się na niey, ale z iego rozkazu Minister woienny napisał do Jenerała kapitana: że J. K. M. dowiedział się z ukontentowaniem o urządzoney uroczystości przez municypalność, i iako Głowa woyska korzysta z tey okoliczności, dla oświadczenia tak woysku, iako i milicyi Madryckiey zadowolnienia swoiego z mężnego, mądrego i umiarkowanego ich postąpienia w d. 7 Lipca. — Tegoż dnia z powodu powyższey uroczystości była u Dworu gala i ucałowanie ręki Królewskiey. Królowa nie była obecną.

Nadzwyczayny Poseł Angielski, P. A'Court, przybył tu. Pisma tuteysze poczytuią to przybycie dobrą bydź wróżbą względem zagranicznych naszych stosunków.

Nowy kodex kryminalny został tu w przeszły piątek ogłoszony; lecz moc swoią weznie dopiero od 1go Stycznia 1823.

Siedem przybyłych z Hawanny do Kadyxu okrętów, które przez opieszałość urzędników zdrowia nie odbyły kwarantanny, zostawiły w porcie Santa Maryia ślady żółtey gorączki.

Z Lizbony d. 28 Września.

D. 14 założony tu został węgielny kamień na pomnik uwieczniaiący nasze polityczne odrodzenie na placu Rocio; d. 15 obchodzona była rocznica wypędzenia Francuzów w r. 1808 i ogłoszenia zasad konstytucyi w r. 1820. N. Król znaydował się na tey uroczystości. W Dworu były pokoie, a w wieczór, gdy J. K. M. z rodziną swoią przybył na teatr, przyięty był z nayżywszemi okrzykami radości.

Konstytucyia była w Stanach i po trzykroć czytana i przyięta. Ta sama kommissyia, która ią ułożyła, podała także proiekt do iey ogłoszenia, zaprzysiężenia i podpisania.

Podług doniesień z Bahii wyprawa nasza w liczbie 600 żołnierzy pod zasłoną fregaty Kalipso przybyła tam, wysadziła żołnierzy na ląd i złączyła się z tamteyszą naszą eskadrą. Tegoż dnia przybyła tam wyprawa z Rio-Janeiro, i odtąd przewiiały się ustawicznie pomiędzy obiema wyprawami poselstwa, lecz do nieprzyiacielskich kroków nie było podobieństwa.

Z Tryiestru d. 1 Października.

Listy z Korfu pod d. 20 Września donoszą, że i Korynt poddał się znowu Grekom. Twierdza Suli niepoddała się wcale Turkom, ale tylko Sulioci wysłali dwóch deputowanych do Korfu z zapytaniem się: czyli w przypadku nieszczęścia ich żony i dzieci znaydą opiekę na wyspach Jońskich? Gubernator przyrzekł im opiekę, poczem powrócili do Suli. Ztąd zapewne wszczęła się po-

głoska o poddaniu' się Porcie Suliotów. W Korfu miano d. 20 Września wiadomość, że flotta Grecka zabrała nowemu z Stambułu płynącemu oddziałowi flotty Tureckiey znaczną liczbę przewozowych statków, i dopiero popłynęła za wielką Turecką flottą, która niedawno Patraso opuściła.

Greczyn opisuie (w umieszczonym w gazecie Powszechney) liście z Gastounii pod d. 26 Sierpnia zdarzenia w Morei, których opis mało rożni się od dawnieyszych. Podczas niezgody pomiędzy Grekami powiększey części z niedostatku pieniędzy, wysłał Churszyd Basza 20,000 Turków przeciw Morei. Korpus ten postąpił szybko przez Termopile aż do międzymorza i opanował nieosadzony Korynt. Tymczasem zpamiętali się Grecy z pierwszego przestrachu, zebrali wszystkie swoie siły, i uderzyli na Turków d. 25 i 26 Lipca przy Napoli di Romania, którzy w spustoszałym kraiu cierpieli niedostatek żywności. Przeszło 2500 ludzi i takaż liczba koni poległa na placu boiu, do 1500 koni, mułów i wielbłądów, wiele jeńców, ammunicyi i rożnych sprzętów dostało się zwycięzcom w ręce. Reszta usiłowała nazaiutrz dostać się inną drogą do Koryntu, lecz przyszło znowu do krwawey bitwy, w którey Turcy, oprócz wielu koni, ammunicyi, &c. 3000 zabitych, wiele ieńców i ranionych utracili. Pomiędzy zabitemi znaydowało się wielu wyższego stopnia Turków, a nawet Ali Basza, którego głowę Greckiemu senatowi w tryamfie przyniesiono. Mahmut Basza Dramy był śmiertelnie raniony. Wielu ratowało się ucieczką do Koryntu; lecz przez ściągaiących Greków ponieśli znaczną klęskę. Reszta korpusu nadaremnie starała się przerznąć do Patrassu. — Działania Turków były zresztą dobrze ułożone. Podczas wtargnienia korpusu Churszyda Baszy do Morei, przedsięwzięły osady Patrassu i Lepanto przed nadeyściem ieszcze flotty wycieczki, wylądowały do odnogi i zadały wielką klęskę miastu Vostizza. Tym sposobem chciano przeszkodzić połączeniu się Greków, lecz ci pobili lub odparli Turków w wszystkich mieyscach.

Z Włoch d. 2 Października.

Listy z Werony z d. 27 i 30 Września donoszą: że Legatem Papiezkiem będzie nie Kardynał Consalvi, ale Spina, który iuż w Laykach Oyca S. reprezentował. Minister Rossyyski obeyrzał piękny pałac Conossy, ale dla swoiego Monarchy za nieprzyzwoity znalazł. Wszystkie pałace na Carso przeznaczone są dla orszaków, od których znaczny naiem iest płacony. Sprawuiący interessa Pruskie znalazł także dom Fracastoro, iakkolwiek piękny, dla swoiego Monarchy zaszczupły; oglądał inne domy, ale ieszcze umowy niezawarł. Arcyxiąże Następca tronu Austryiackiego mieszkać będzie w pałacu Aligheri, którego naiem ugodzono 5000 Fr. Przybędą także do Werony Królewicowie Neapolitańscy, Xże Kalabryi i Xże Leopold z swoią małżonką. Przybyły do Werony Baron Humbold towarzyszyć ma Monarsze swoiemu, Królowi Pruskiemu do Neapolu, a tymczasem ogląda płody natury gór pobliskich. Cesarz Alexander posłał do Wenecyi kilka sztab złota na wybicie podwóynych cekinow. Przybyłe do Werony konie Króla Neapolitańskiego są nader piękne.

Władze Papiezkie i Neapolitańskie rzedsiębiorą środki do zabezpieczenia gościńców, ażeby znakomici podróżni nie byli od rozbóyników zagrożonemi. Wszędzie stać będą znaczne oddziały woysk, zwłaszcza Austryiackich.

Fizyk Scaramuzzi w Florencyi twierdzi, iż wynalazł zupełny kierunek balonu, i dla otrzymania wyznaczoney za ten wynalazek przez Królewskie w Londynie towarzystwo nagrody 500,000 Fr. podał Angielskiemu Ministrowi swóy plan. Podług iego zapewnienia idzie balon w górę, spuszcza się, stoi lub posuwa wedle upodobania, pomimo wiatru lub burzy; obiecuie za opatrzeniem się w żywność między niebem i ziemią przez kilka miesięcy krążyć bez spuszczenia się na ziemię. O niebezpieczeństwie w takowey pogróży wcale nie wspomina. Powietrzny swóy okręt nazywa "Aerodrom" (powietrzny wóz;) nie ma iednak nad 20 osób w sobie mieścić, i wystawienie iego kosztuie 100,000 Franków.

Piacenza posiada Psałterz niegdy Królowey Angilbregi, małżonki Cesarza Ludwika II. na pargaminie złotemi literami w roku 827 pisany. Na początku wieku 1980 zostało to dzieło kunsztu do Paryża uwiezione; ale w r. 1819 sprawuiący interessa Xiężny Parmeńskiey, P. di Poggi, kupił go w Paryżu na aukcyi i w przepyszney starożytney oprawie odesłał miastu Piacenza, gdzie złozone zostało w bibliotece mieyskiey.

Przechód woysk Austryiackich do Neapolu przez kray Rzymski trwa ciągle, i uważaią, iż liczba przechodzących przenosi powracaiących; niektóre nawet korpusy zatrzymuią się na granicy obu państw.

Deputowani Chiliyscy proszą o bulle dla mianowanych przez ich Rząd Biskupów. Oyciec S. nie może tego uczynić, bo obraziłby prawego ich Monarchę; lecz iako oyciec wszystkich wiernych, ażeby religiyney pomocy nie byli pozbawionemi, posełał im Apostolskich Wikaryuszów.

W Neapolu zniesioną została dotychczasowa junta publicznego oświecenia, i dozór nad publicznemi naukami i rewizyia przychodzących z zagranicy xiążek, powierzone są Biskupowi w Pozzuolo Rosini.

Listy z Morei donoszą, że ieden z wysłanych przez Churszyda Baszę korpusów złożony z 10,000 ludzi pod Hassan Baszą za Moreą przy sławnym moście Carracos czyli Tataraina (*) pobity także został. Tu zebrali się Grecy pod swoim Bozarisa. Młodzieniec ten zapalił swoich towarzyszów. Turcy wszedłszy do wąwozu i nie mogąc się cofnąć; ponieśli znaczą klęskę od ukrytych w szańcu mostowym i po górach Greków.

Na dowód, że powstanie Greckie oddawna przygotowane było, przywodzi Spektator Smirneński, że hymn Marsel-czyków przełożony był na Nowogrecki ięzyk i skrycie po domach śpiewany. Od 10 także lat wielu rodziców nadawali dzieciom swoim z pominieniem świętych starożytne imiona, Arystydesa, Temistokla, Epaminonda, Leonidasa, Zenobii, Safo, i t. d.

(*) *Most ten nad Achelenem iest dziełem Rzymian i iedyną związkową drogą między Tessaliią, Etoliią, i Arkarniią.*

DODATEK DO Nro 86. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 27 PAZDZIERNIKA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Londynu d. 8 Października.

D. 1 b. m. iechał N. Król powoli do Windsor i dał przez to poznać tłumom ludu, że rozpuszczona wieść o iego słabości nie zasługuie na wiarę, ponieważ widocznie okazuie się w dobrym stanie zdrowia.

Dziś został Parlament do 26 Listopada odroczony.

Gazeta Goniec zawiera pod artykułem z Paryża rzekomy list o Werońskim Kongressie. Z niechęcią uważamy (wyrażono w tym liście) iż chcianoby wzniecić nienawiść pomiędzy wchodzącemi do tego Kongressu Mocarstwami. Zarzucaią szczególniey Rossyi, iż przez skoiarzenie tego Kongressu, chciałaby nieiako przywłaszczyć sobie przewagę nad Europeyskiemi sprawami. (*) Kongres musi iednak zwrocić uwagę na wewnętrzny stan, w iakim znayduią się niektóre kraie. Pośrednictwo między uroszczeniami Porty i nadzieiami Greków nie małą czyni zawadę, chociaż nie zdaie się, aby Kongres uznał zupełną niepodległość Greków. Hiszpaniia większą ieszcze wystawia trudność: Król iest bezwładny, a reprezentacyia ludu bezprzeciw wagi. Uwięziony Monarcha musi takiego głosu słuchać, iaki prawiono Ludwikowi XVI. To utrzymuie wszystkie Rządy i ludy w niespokoyści i nie dozwala im używać owoców pewnego pokoiu. Hiszpaniia oswobodzoną została przez sprzymierzone Mocarstwa od rewolucyi, którą groził iey Bonaparte; stacże się to miało dla otworzenia drogi inney rewolucyi? Cała Europa walczyła, dla wstrzymania nieustaiącey zmiany rzeczy, była szczęśliwą w odporze i zawarła niezmienną umowę dla oparcia się nowościom. Dotrzymałaż Hiszpaniia zasad wierności, które całą Europę udarowały spokoynością? Hiszpaniia iest dziś demokracyią pod zasłoną Monarchiczney władzy; lecz nie możeż w krótce i tę zrucić zasłonę i okazać się nieograniczoną demokracyią; Francyia i Angliia tak nakoniec są z sobą ścisło połączone, iak tylko mądra polityka teraźnieyszych Gabinetów wymagać mogła; przewaga ich w polityce iest stanowiącą, i potrafią na Kongressie usunąć to wszystko, co tylko względem po-

(*) *Paryzki dziennik Sporów czyni następuiącą uwagę: Twierdzenie to opiera się iedynie na artykule Bremeńskiey gazety. (Zobacz artykuł z Bremy. w dodatku do Gazety Krak. Nr. 82) lecz niema wcale cechy urzędowości.*

waj narodów obawę czynić może. (**)

Na końcu b. m. Hunt wyydzie z swoiego więzienia. P. Burdett odwiedził go niedawno i życzył mu szczęścia, iż kończy swoie więzienie.

Podług urzędowego doniesienia Angielska siła morska składa się teraz z 609 woiennych okrętów różney wielkości.

Pokazuią tu teraz tak zwaną Pannę morską, którą schwytano w morzu Chińskim i którą teraźnieyszy właściciel kupić miał w Batawii za 5000 dolarów. Górna iey część podobna iest do człowieka, nawet co do zębów, rąk i palców, ale dolna do ryby. Ponieważ iuż 10 czyli 15 lat iest złapaną, była albo nasoloną, albo w spirytusie trzymaną, a potem uwędzoną, wygląda zatem iak wysuszona ryba i rysy twarzy zaginęły lub są zatarte.

Do Hull przywieziono rybę, którey przód głowy wiele podobieństwa ma do człowieczey. Za pierwszem spoyrzeniem (pisze Kapitan Wilkinson) zdawało nam się widzieć twarz starego otyłego człowieka i przypominała nam się bayka o Pannie morskiey zwłaszcza, iż wypukłe oczy w krótce się zapadły, ale po dokładnieyszem rozpoznaniu zwierzęcia, widzieliśmy tylko w iego utworzeniu cudowność natury. Złapaną została pod północnem brzegiem Szkocyi i nazywać się ma podług Doktora Shaw rybą słoneczną.

W Irlandyi lękaią się zimy, ponieważ teraz zachodzą iuż tam naiazdy.

Nieiaki Harley wynalazł narzędzie do wymierzenia jeograficzney długości. Jeżeli admiralicyia uzna go użytecznem, to ły otrzyma wyznaczone 20,000 Fs. nagrody.

Rossyyski okręt Kutuzów pod Kapitanem Doktorów zawinął w powrocie do Portsmutu. Znaydował on się dwa lata w podróży na odkrycia, a zwłaszcza po 1 60 stopniem półnecney szerokości. Dwa inne Rossyyskie okręty zaszły nie daleko za drogę Behringa, udały się na przezimowanie do Nowo-Archangelska, a na wiosnę będą dalszey przeprawy tentowały.

Gazeta Goniec powątpiwa, ażeby Portugallia posłać mogła Hiszpanii posiłkowy korpus, ponieważ nie mogłaby do tego użyć iak tylko sprzyiaiących rewolucyi woysk, a te potrzebne są w Portugalii dla utrzymania nowego porządku rzeczy.

Kongres Mexykański wydał pod d. 11 Czerwca długą uchwałę o biciu nowey monety. Złota zawierać ma na iedney stronie wizerunek Cesarza z napisem: *Augustinus Dei Providentia* i rok, a na drugiey herb państwa, orła z rozłożonemi skrzydłami i koroną na głowie, z napisem: *Mexici Primus Imperator Constitutionibus.* Nowy Cesarz mianował także mnostwo urzędników koronnych i rządowych. W Mexyku panować ma wielkie nieukontentowanie, zwłaszcza pomiędzy Europeyczykami; dawne Hiszpańskie rodziny wysełaią swoie skarby do Europy, przez co panuie niedostatek pieniędzy w kraiu.

Z Neuchatel d. 4 Października.

N. Król Pruski, Monarcha nasz, przybył tu d. 1 b. m. o godzinie 9 w wieczór

(**) *Dziennik Swoców dodaie tu uwagę: Anglia i Francyia w iedności stoią na czele ogromney ilości cywilizowanych narodów; ale poiedynczo mieć tylko mogą słaby i przybrany wpływ.*

przy powszechnem oświeceniu miasta i radosnych okrzykach mieszkańców J. K. M. wysiadł do zamku, w którym przyięty został przez gubernatora i władze. D. 2 poiechał aż do *Val de Ruy* dla obeyrzenia naszych okolic, powrócił przez Valentin, obeyrzał zgromadzoną tuteyszą milicyą, raczył iey kazać około siebie przeciągnąć, a o godzinie 2 usiadł do obiadu, na który gubernator zaprosił władze cywilne, i woyskowe deputowanych od kantonu Bernenckiego i Landmana Watteville, iako też znakomitsze osoby kraiu. D. 3 iadł J. K. M. w małym orszaku z przybyłemi tu Królewicami obiad, a w wieczór raczył znaydować się na balu, który miasto na cześć iego w koncertowey sali dało. D. 4 rano opuścił J. K. M. miasto nasze w pożądanem zdrowiu.

TEATR NARODOWY.

We Wtorek d. 29 Października, na benefis *Antoniego Zawadzkiego*, daną będzie wcale nowa Komedyia, (z upodobaniem widywana na Scenie Warsz:) w 3 aktach, z francuzkiego (Pana Victor) przełożona, pod nazwiskiem: *Dom Korregidora*, czyli *Pustoty Hiszpańskie*.

We Czwartek zaś, d. 31 dana będzie Drama w 3 aktach, *Maryia i Katarzyna.* — Poczem nastąpi Komedyio-Opera w 1 akcie, *Cztery szyldwachy na iednem stanowisku.*

UWIADOMIENIE.

W Ciągnieniu wielkiey Lotteryi na państwo Ernsdorf i piękną wieś Ellgott w Wiedniu nie zaydzie żadna więcey zwłoka.

Przez naywyższe Pozwolenie ciągnienia tey Lotteryi oznaczone są niezmiennie i przedsięwzięte będą: pierwsze d. 7 Stycznia, a drugie d. 27 Lutego 1823 roku.

Do tey Lotteryi oprócz wzmiankowanych dóbr przywiązane są znaczne wygrane w pieniądzach w liczbie 3619, iako to: 25,000 Zr. 20,000 Zr. 10,000 5000 Zr. 1000 Zr. 500 Zr. i na dół aż do 20 Zr. w Wiedeńskiey Walucie, w ogóle 183,522 Zr. Daley oznaczonych iest 100 premiów dla samych bezpłatnych losów, od 10,000 Zr. 1000 i na dół aż do 50 Zr. w ogóle 20,000 Zr. a zatem wygrane w gotowiznie wynoszą razem 203,522 Zr.

W przypadku gdyby wygrywaiący nie chcieli tych dóbr obiąć, tedy wygrywaiącemu wielkie państwo Ernsdorf ofiarowanych iest za nie 35,000 Czer: złotych w złocie czyli 400,000 Zr. W. W. a wygrywaiącemu piękną wieś Ellgot 40,000 Zł. w cwancigierach, czyli 100,000 Zr. W. W. które z zawróceniem originalnych losów zaraz gotowizną wypłaconemi zostaną.

Oddanie nieobciążonych żadnemi długami tych dóbr nastąpi zaraz po wygraniu, a wypłata wygranych pieniędzy w 14 dni po każdem ciągnieniu przez zaręczaiący za te wygrane Handel hurtowny D. Coiths Synów w Wiedniu.

Dla odpowiedzenia życzeniu graiącey Publiczności, postanowił właściciel pomnożyć liczbę bezpłatnych losów i płacącym 10 losów przydać iedynasty bezpłatnie. Uwiadomia się o tym szanowną graiącą Publiczność w tym iedynie życzliwym zamiarze, aby chcący z tego dobrodzieystwa korzystać spieszyli się z zakupowaniem losów.

Los kosztuie w Wiedeńskiey Walucie Zr. 15. — Dostać ich można w Krakowie w Kantorze Franciszka Antoniego Wolfa przy Rynku.

DONIESIENIA.

W dniu 29 Października r. b. o godzinie 9tey z rana w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey w domu pod L. 530 to iest: w Biórze podpisanego Komornika nastąpi w drodze exekucyi Sądowey sprzedarz różnych ruchomości iako to: sprzetów domowych, mebli &c. &c.

Tegoż samego dnia po południu o godzinie 3ciey będzie pozytyw duży pokoio-

wy orzechem fornerowany z bronzem o dwunastu pięknych sztukach sprzedanym. Chcący licytować raczą się w terminach powyższych z gotowemi zgłosić pieniądzmi. — W Krakowie d. 26 Października 1822 r.

H. Salomoński, Kom: Sąd:

Podpisany maiąc znaczne wsypki pod Nremi 61 12 i 167 mam honor zawiadomić JJWW. i WW. obywateli, iż prócz wynaięcia Rocznego, lub kwartalnego przyimować będzie zboże za swóy klucz z komissem sprzedarzy na żądanie strony, zapewniaiąc w tem względzie pod słowem honoru uczciwe postępowanie, a oraz za wypadki ręczę. — W Krakowie d. 25 Października 1822.

Stanisław Zaiączkowski, zamieszkały pod Nr. 61 w Kleparzu.

Podpisany Komornik Sądowy podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 29 Października r. b. o godzinie 9 ranney w Domu przy Krakowie na Stradomiu pod L. 5 i 6 odbędzie się Licytacyia w drodze exekucyi Sądowey zatradowanych: Kolumn, Wazonów i różnych sztuk marmurowych; niemniey: Stołków, Krzeseł, Kanap, Kopersztychów, i t. p. ruchomości. — Maiący chęć nabycia zechcą się w mieyscu i czasie oznaczonym z gotowemi pieniądzmi znaydować. — W Krakowie d. 25 Października 1822 roku.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

Dopełniaiąc Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego Ordynacyi swey do §. 54 przedsięweźmie licytacyią Fantów, w Komorach Banku Pobożnego zastawnych, a niewykupionych to iest: Kleynotowych od dwóch lat, Sukiennych od roku iednego do 31 Lipca r. b. rachuiąc, która zacznie się dnia 11go Listopada r. b. od godziny 9 zrana aż do pierwszey, w Kamienicy Brackiey na ulicy Sienney Nro 53. Fanty wzwyż rzeczone mogą bydź ieszcze wykupione, maią się tylko interessuiące osoby przed terminem udać do Banku Pobożnego. — Dan na Sessyi Zwyczayney Brackiey dnia 4go Października 1822 roku.

Piekarski, *S. B.*
Bugayski, *Sekretarz*.

W Kamienicy pod Nrem 103 w ulicy Grodzkiey znayduie się do naięcia drugie piętro całe i dół urządzony dla handlu winnego. Życzący sobie zadzierżawienia takowych mieszkań zgłosić się zechcą na pierwsze piętro w teyże Kamienicy.

Na żądanie Mikołaia Kobyłeckiego, Patrona przy Trybunale Woiewództwa Kaliskiego, iako Kuratora Massy bezdziedziczney Jana Będzińskiego Dzierżawcy Wsi Łęki w Ekonomii Sokolniki Powiatu Wieluńskiego, w Kaliszu z Urzędu zamieszkałego, który w tey sprawie, iako Patron osobiście stawać będzie. —

Ja niżey podpisany Woźny przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Kaliskiego, w Kaliszu przy Rynku pod Licz: 27 mieszkaiący dnia 9go Grudnia 1813 r. nominowany: —

Zapozwałem wszystkich, z imion nazwisk i zamieszkania niewiadomych Sukcessorów ś. p. Jana Będzińskiego Dzierżawcy wsi Łęki w Ekonomii Sokolniki, aby się w przeciągu miesięcy trzech od dnia wydania ninieyszego pozwu, stawili na Audyencyi Trybunału Woiewództwa Kaliskiego, w Pałacu Sądowym przy ulicy Jozefina zwaney swe posiedzenia odbywaiącego, z rana o godzinie 10 lub w tem czas gdy sprawa do sądzenia przywołana zostanie, i prawa swoie, do spadku po niegdy Janie Będzińskim udowodnili, w przeciwnym razie Kurator Massy wnosić i domagać się będzie by Wyrokiem Trybunału z tego powództwa zapaść mianym w skutek przepisów Artykułu 768 Kodexu Cywilnego spadek Jana Będzińskiego za bezdziedziczny uznany, a następnie: iako taki Skarbowi publicznemu Królestwa Polskiego przysądzony został. —

Kopiie niniejszego zapozwu w mieyscach prawem przepisanych zawieszone, a dla tym prędszey wiadomości i do pism publicznych podane. — Działo się w Kaliszu dnia 16go Września 1822 roku.

(podpisano) *Jakób Lubieżewski*.